

ELŻBIETA ŁAZOWSKA-CWALINA

ur. 1955; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Wanda Łazowska (1926-2017), dzieciństwo, harcerstwo, ruch oporu, postpamięć

Działalność konspiracyjna w rodzinie mojej mamy

[Mama] dosyć szybko wstąpiła do harcerstwa, bo w 1935 roku. Potem, jak wybuchła wojna, zrobiła się troszkę starsza, natomiast jej starsza siostra, Jasia, zapisała się do Ruchu Oporu, wstąpiła do konspiracji i mamę w jakiś sposób zaraziła walką. Może mama na początku nie wiedziała do końca, o co chodzi, ale potem to już tak. W 1939 roku były obie na obozie harcerskim. W każdym razie harcerstwo miała zaszczepione od najmłodszych lat. W 1943 roku złożyła przysięgę harcerską, miała koleżanki, z którymi potem też spotkała się w Stowarzyszeniu Szarych Szeregów. Piękne młode dziewczyny, które w sposób możliwy właśnie dla nowych osób, walczyły o Polskę. Jak powstało Stowarzyszenie Szarych Szeregów, to mama opowiadała młodzieży o działaniach harcerzy i partyzantów. W rodzinie mamy było dużo partyzantów. Rodzina Trojanowskich, z którą mama była spokrewniona, mieszkała w Sporniaku, to była duża rodzina, kilku braci, dwie siostry, byli starsi od mamy i działali u „Szarugi”. Także bardzo często też przemieszczali się i byli tak zwanymi gośćmi na ulicy Granicznej 3, w mieszkaniu babci Małgosi były radiostacje i te radiostacje cudem przetrwały. Było kilka rewizji, kiedyś przyszli Niemcy, szukali radiostacji, przechodzili obok tych radiostacji przykrytych narzutą, czy kocem, nie znaleźli. Parę razy udało się cudem ocalić życie. Bo na pewno tam radiostacje były i Niemcy wiedzieli, ale nie mogli tak do końca namierzyć. Natomiast to był taki dom, z ogrodem przed i za domem i łatwo było uciec przez okienka piwniczne, babcia mieszkała na parterze, łatwo było uciec do piwnicy, żeby z okienka gdzieś wyskoczyć i znaleźć się na ulicy Dolnej Panny Marii, tam od Rusałki, nad Bystrzycą, tam różne pola i udawało im się uciec, w tej chwili są [tam] ogródki działkowe.

Data i miejsce nagrania	2020-11-24
Rozmawiał/a	Małgorzata Daniłko
Redakcja	Małgorzata Daniłko
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"